

Reakce KKO na odpověď SMOI na námi vznesené podněty

1. Přistoupení k Paktu starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima

Vítáme záměr předložit na červnovém zastupitelstvu návrh na přistoupení k Paktu starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima. Ve zveřejněném programu zasedání 29. 6. 2020 však tento bod zcela chybí. Můžete nám prosím vysvětlit, z jakého důvodu se o návrhu hlasovat nebude?

K tomuto bodu bychom se dále rádi zeptali na několik otázek:

1. Je již rozhodnuto o dotacích z Norských fondů v rámci výzvy SGS-3 Oslo?
2. Počítáte při výběru zpracovatele a samotném zpracování Adaptační strategie s účastí veřejnosti?
3. Bude vypracována Adaptační strategie/SECAP i v případě neúspěchu žádosti o dotaci z Norských fondů?

2. Zřízení klimatické komise a zajištění nezbytných personálních a expertních kapacit k realizaci potřebných mitigačních a adaptačních opatření

Oceňujeme zřízení jmenovaných komisí a také do jisté míry souhlasíme se vznikem duplicity při zřízení další komise. Jak vyplývá z Vaší odpovědi, tak problematika adaptačních a mitigačních opatření je vskutku interdisciplinární a není centralizována pod žádnou již existující strukturu MMOI. To ji činí velmi těžce uchopitelnou a značně komplikuje až znemožňuje nezbytně rychlé a efektivní reakce na stávající klimatické změny.

Navrhujeme proto zřízení samostatného Odboru pro mitigace a adaptace na klimatické změny, nebo alespoň takového oddělení v rámci Odboru životního prostředí. Tento odbor/oddělení bude potom mít dostatečné personální kapacity na integraci doporučení zmiňovaných existujících komisí, a především koordinaci aktivit jednotlivých dalších odborů tak, aby bylo docíleno co nejefektivnějších kroků pro boj s klimatickými změnami. Na rozdíl od komisí, které jsou ze své podstaty orgány poradní, bude mít vzniklý odbor/oddělení především exekutivní funkci.

3. Zavádění energeticky úsporných a nízkoemisních technologií a opatření

Vzhledem k tomu, že smlouva o dodávkách elektřiny od firmy E.ON brzy končí, je nyní ideální čas pro přípravu nové smlouvy, kde bude požadován 100% podíl elektřiny z OZE. To dříve umožňoval i E.ON a nyní například firmy Nano Energies nebo Pre. Lze také využít komoditní burzy PXE po vzoru Prahy 3¹. Teprve potom by medializované nákupy elektromobilů získaly skutečně ekologický smysl.

Vyzýváme tedy městského energetika pana Ing. Luczku k započetí práce na tomto cíli. Zkušenosti a inspiraci lze hledat také u Masarykovy univerzity².

V souvislosti s fotovoltaikou nás zajímá, které objekty (nejen ZŠ) byly vytipovány a v jakém rozsahu a

1 <https://www.praha3.cz/radnicni-noviny/nazory-zastupitelu/praha-3-prechazi-na-zelenou-energii-n5833>

2 <https://www.em.muni.cz/udalosti/12778-univerzita-nakoupila-zelenou-elektrinu-na-dodavkach-energii-navic-usetri>

časových termínech se počítá s realizací FV projektů..

Jako příklad velmi dobře nastavené pozice energetického manažera uvádíme Litoměřice a doporučujeme využít spolupráce se SEMMO (Sdružení energetických manažerů měst a obcí). Dalším pozitivním příkladem může být Brno s programem ekodotací a odborným poradenským servisem kvalitně prezentovaným ve všech městských médiích.

Provozovatel olomoucké teplárny, společnost Veolia, z důvodu rostoucí ceny emisních povolenek ukončuje spalování uhlí a přechází na ekologičtější paliva (jako např. v Přerově či Karviné). Vzhledem k faktu, že teplárna je největším průmyslovým znečišťovatelem ovzduší v Olomouci, vyzýváme SMOL, aby z pozice vlastníka rozvodné sítě a významného odběratele tepla zahájilo jednání o urychlené plynofikaci olomoucké teplárny.

4. Revize pachtovních smluv a udržitelné využívání zemědělské půdy ve vlastnictví města

Vaše odpověď je neurčitá. Ptáme se tedy konkrétněji:

1. Kdy bude zpracována ona koncepce týkající se ekologického hospodaření na ZPF?
2. Jaký je časový harmonogram uvedených kroků?
3. Jakou velikost má "ucelený a rozsáhlý pozemek" a jakou naopak "malý a roztržitý"?

5. Obnova sítě polních cest, stromořadí, mezí, remízků a dalších krajinných prvků

Prosíme o sdělení: Kdo zpracovává uvedené "Standardy objektů HDV a MZI na veřejných prostranstvích" a kdy budou představeny veřejnosti. Oceňujeme operativní reakci MMOL na novou legislativu a prosíme o:

1. Poskytnutí výpisu již evidovaných ekologicky významných prvků na území SMOL a seznamu zmíněných podnětů SMOL na doplnění dalších krajinných prvků do evidence VKP.
2. O informaci, kdy dojde k doplnění dalších krajinných prvků na území SMOL do evidence VKP.

6. Ochrana zemědělské půdy před zástavbou průmyslovými a skladovými areály

Děkujeme za odpověď a prosíme o doplnění: Proč SMOL nepodal žádné námítky či dotazy při pořizování aktualizace ZÚR Olomouckého kraje?.

7. Pěstování zdravých a odolných lesních porostů

Certifikace PEFC nejde nad rámec české legislativy, která je, co se ochrany lesů týče, nedostatečná. Stav českých lesů patří dlouhodobě k nejhorším v Evropě a certifikace, která nejde nad požadavky stávající legislativy environmentální problémy nevyřeší. Proto požadujeme, aby Lesy města Olomouce přistoupily k lesnímu hospodářství v souladu s certifikací FSC. Certifikace FSC má přísnější ekologické a sociální požadavky, je transparentnější a umožňuje širší zapojení veřejnosti při tvorbě standardů. Hospodaření v souladu s certifikací FSC doporučuje rovněž Komise pro životní prostředí Akademie věd České republiky, která ve svém stanovisku z 28. srpna 2017 uvádí: "FSC tak může na rozdíl od jiných existujících nástrojů garantovat zlepšení stavu lesů a lépe je připravit na změny klimatu tak, jak to i odpovídá opatřením schváleným pro lesy v Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu (usnesení vlády č. 34 ze dne 16. ledna 2017)."

8. Cílené zadržování vody ve městě a krajině

Domníváme se, že i SMOI si uvědomuje, jak je argumentace čtyřmi malými projekty komická v době bezprecedentního vysychání krajiny, kterému čelíme. Požadujeme proto důsledné naplňování koncepce MZI v každém existujícím městském projektu, a to včetně přepracování již připravených projektů.

Kromě realizace finančně náročných projektů s využitím dotací a pořizování strategických plánů a metodik je dle našeho názoru neméně důležité zaměřit se na levné a rychlé způsoby zadržování a zasakování srážkových vod, které lze uplatnit na mnoha lokalitách: Jde např. o úpravu obrubníků zpevněných ploch a nivelety navazujících travnatých či jiných zasakovacích povrchů.

Žádáme proto, aby SMOL neodkladně zpracovalo jednoduchý pasport vhodných lokalit pro realizaci těchto nenáročných opatření

Podporujeme záměr zapracování koeficientu MZI do územního plánu a zdůrazňujeme, že je nutné začít bezodkladně.

K tomuto bodu prosíme o odpovědi na několik otázek:

1. Kdy se počítá se zapracováním závazných koeficientů MZI do územního plánu?
2. Kdo zpracovává uvedené "Standardy objektů HDV a MZI na veřejných prostranstvích"?
3. Jak budou zapracovány zásady MZI do dalších městských investic (projekty + realizace) plánovaných pro letošní rok: Hanácká-Jaselská / Heyrovského-Arbesova / vnitroblok Albertova / Legionářská-Studentská / Dolní hejčínská / Selské náměstí / Sadové náměstí / Florkova-Václavkova / Šlechtitelů / Železniční / Na Zábrání / okružní křižovatky Droždín+Hněvotínská / parkoviště FNO Hněvotínská / třída Kosmonautů-úřad práce / TT Nové Sady II. etapa / Multifunkční hala Olomouc a dalších?

9. Kvalitní odborná péče o veřejnou zeleň včetně finančního zajištění

Nejčastějším důvodem nedostatku zeleně v olomouckých ulicích jsou existující inženýrské sítě - přitom nejde o technický či legislativní problém, ale o nevstřícnost správců sítí, kteří argumentují náklady na odstranění a výsadbu nové zeleně v případě havárií na sítích.

Proto požadujeme, aby: SMOI uzavřelo se správci sítí smlouvu o výsadbě na inženýrské sítě i za cenu toho, že uvedené náklady by muselo hradit město.

Úroveň celkové zahradnické péče v Olomouci je při srovnání s jinými městy (Pardubice, Prostějov, Brno, Litomyšl, Krnov, Kroměříž...) nedostatečná a mnohdy neodborná či zbytečná (viz nedávný ořez akátů na Dolním náměstí či běžné řezy listnatých keřů do tvaru živých plotů).

Proto navrhujeme, aby odbor městské zeleně navázal spolupráci s odborným konzultantem, který bude operativně nastavovat harmonogramy a krátkodobé plány péče o zeleň, které budou podkladem pro práci jednotlivých pracovníků odboru.

V souvislosti s koncepcí květnatých louček navrhujeme, aby kromě zmíněných menších lokalit byly jednoduchými projekty vyčleněny také rozsáhlejší plochy s omezenou sečí v režimu původního pícninářského systému (Holický les, plochy podél Moravy a Bystřičky, pásy podél cest...)

10. Podpora nízkoemisní dopravy

Cíl PUMMO, tedy navýšení podílu udržitelné dopravy o 5 % do roku 2030, je zoufale neambiciózní a nedostatečný. SMOI by se mělo inspirovat například Vídní, kde bylo podílu 75 % dosaženo již minulý

rok a tamním cílem je minimálně 80% zastoupení do roku 2025³. Dalšími městy, která by měla sloužit jako inspirace, jsou například Barcelona⁴, Milán⁵ či Paříž⁶. Trend navyšování automobilové dopravy není olomouckým specifikem a vymlouvat se na něj je tudíž alibistické. Účast města na akcích typu „Do práce na kole“ chválíme a doufáme ve vyšší intenzitu podobných aktivit. U tohoto bodu prosíme o odpověď na následující otázky:

1. Kdy bude zmíněná „Parkovací politika města Olomouce“ dokončena a představena veřejnosti? Je možné ji připomínkovat v průběhu zpracování?
2. Kde se počítá se záchytnými parkovišti a návaznými dopravními terminály „PARK & RIDE“?
3. Domníváme se, že k zapracování cykloopatření do dopravních investic na území SMOI přistupuje město nedůsledně – viz právě dokončené přemostění u Bristolu, most přes Moravu na Masarykově třídě či rekonstrukce mostu přes Mlýnský potok na třídě 1.máje. Prosíme o seznam všech cykloinvestic (projekty + realizace) vč. nákladů plánovaných pro letošní rok.

11. Zkvalitnění odpadového hospodářství

Dle vaší odpovědi se procento třídění KO na území Olomouce blíží 50. Nás ale (stejně jako POH ČR a EU) zajímá skutečná recyklace KO. Jaká je míra recyklace/ materiálového využití komunálního odpadu?

Evropská směrnice požadující 65 % míru recyklace komunálních odpadů je platná od roku 2018, tedy dva roky. Proč město ještě nemá plán, jak 65 % míry skutečné recyklace KO dosáhne? Domníváme se, že [POH města Olomouc](#), který byl co se týče požadované míry recyklace komunálních odpadů překonaný už v době svého schválení, v tomto ohledu městu nepomůže. Existuje plán na revizi tohoto dokumentu? V odpovědi se odvoláváte na právě schvalovanou odpadovou legislativu ČR, považujete ji za dostatečnou pro zajištění 65% míry skutečné recyklace? Pokud ne, jak město vystupuje samostatně nebo v rámci subjektů jejichž je členem (SMO ČR, ODPADY OK, Olomoucký kraj, atd.), aby legislativa městu pomohla s dosažením 65% míry skutečné recyklace? Vede nyní projednávaná legislativa k vybudování zpracovatelských kapacit? Pokud ne (což je postoj zástupců zpracovatelů), jak město vystupuje samostatně nebo v rámci subjektů jejichž je členem, aby legislativa vedla k vybudování zpracovatelských kapacit?

Za nevhodné řešení považujeme „energetické využití odpadů“ v souvislosti s projektem výstavby spalovny odpadů na území Olomouckého kraje. Vzhledem k nedostatečné míře recyklace odpadu města považujeme za mnohem (eko)logičtější a ekonomičtější investice do podpory zpracovatelské kapacity recyklačních zařízení a podporu trhu s druhotnými surovinami a recyklovatelnými materiály. Tyto investice mohou přinést nová pracovní místa s vysokou přidanou hodnotou, spalovna nikoli.

Dále za ekologicky vhodné „energetické využití odpadů“ považujeme bioplynovou stanici. „Bioplynka“ řeší problém likvidace biologického odpadu šetrnou cestou a zároveň může městu poskytnout zisky/úspory ve formě tepla, pohonných hmot nebo el. energie. Kdy město počítá s postavením bioplynové stanice? Např. v Praze Městská společnost Pražské služby, a.s. zpracovala studii na

3

https://www.wienzufuss.at/wp-content/uploads/sites/3/2020/04/Mob_Report_EN_2019_RZscreen.pdf

4 <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/barcelona-climate-emergency-ada-colau-spain-a9286756.html>

5 <https://www.theguardian.com/world/2020/apr/21/milan-seeks-to-prevent-post-crisis-return-of-traffic-pollution>

6 <https://www.theguardian.com/environment/2020/may/01/city-leaders-aim-to-shape-green-recovery-from-coronavirus-crisis>

výstavbu bioplynové stanice a využití BioCNG jako paliva pro městské autobusy apod.⁷

Za pozitivní vnímáme aktivity města ve spolupráci se Sluňákovem, výpůjčky kompostů a plánované vybudování RE-USE centra. V této souvislosti bychom se rádi zeptali, kdy se plánuje jeho spuštění.

12. Chytré územní plánování

Vítáme uvedené záruky uplatňování klimatických požadavků na developerské projekty a prosíme o poskytnutí seznamu uvedených smluv s developery pro území SMOI.

V souvislosti s městskými investicemi žádáme o podrobnější informace o tom, jak konkrétně se deklarované zapracování klimatických opatření promítá do městských projektů a realizací pro letošní rok:

Hanácká-Jaselská / Heyrovského-Arbesova / vnitroblok Albertova / Legionářská-Studentská / Dolní hejčínská / Selské náměstí / Sadové náměstí / Florykova-Václavkova / Šlechtitelů / Železniční / Na Zábrání / okružní křižovatky Droždín+Hněvotínská / parkoviště FNO Hněvotínská / třída Kosmonautů-úřad práce / TT Nové Sady II. etapa / Multifunkční hala Olomouc.

13. Stažení finančních prostředků města z investic do environmentálně škodlivých aktivit

V médiích jsme zaregistrovali slova p. nám. Bačáka, který mimo jiné zmínil možný odprodej podílu města v OLTERM & TD, a.s. Tento krok musí být pečlivě uvážen, aby se město vyhnulo situaci, kdy by mohlo ztratit kontrolu nad dodávkami tepla a dostat se do závislosti na výrobci a poskytovateli tepla. Takový krok nepovažujeme za prozíravý ani dlouhodobě udržitelný a proto podporujeme zachování podílového spoluvlastnictví OLTERM & TD, a.s. Pro zajištění alespoň částečné soběstačnosti a využití obnovitelných zdrojů dále doporučujeme zřízení městské bioplynové stanice (viz bod 11).

V souvislosti s městskými akciovými společnostmi bychom se chtěli zeptat, zda SMOL neuvažuje o prodeji Aquaparku, jehož výhledová výnosnost je dle našeho názoru sporná. Získané finance by bylo možné investovat do řady environmentálně prospěšných opatření.

Také prosíme o zodpovězení následujícího dotazu: V letech 1995-2005 probíhala spolupráce SMOI s firmou ABN AMRO Asset Management. Obchoduje SMOI na kapitálovém trhu také v současnosti (např. reverzní repo operace)?

⁷ https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/praha_zvazujestavbu_mestske_bioplynove.html